

Besked
2018-12-17
Dnr: 2018-2.1.2-0015

Klassificering av Minsökare 2B/T

Ärendet

Försvarets materielverk (FMV) begärde den 8 maj 2018 att produkten Minsökare 2B/T skulle klassificeras, dnr 2018-2.1.2-0009. Inspektionen för strategiska produkter (ISP) meddelade den 4 juni 2018 att den aktuella minsökaren bedömdes utgöra krigsmateriel.

FMV begärde den 11 juli 2018 att ISP ska ompröva detta besked. Till stöd för sin begäran har FMV lämnat in en produktbroschyr från tillverkaren av minsökaren och hänvisat till FMV:s instruktionsbok som lämnats in i det föregående ärendet. FMV anförde även bl.a. följande.

Av ML4 b) 1 i krigsmaterielförteckningen framgår att materielen ska vara särskilt utformad för militär användning för att vara under kontroll. I broschyren från tillverkaren anges: "it has been developed to meet the requirements for mine clearance on the battlefield as well as humanitarian demining." Minsökaren är därför inte särskilt utformad för militär användning, utan för militär och humanitär användning.

I not 2 till kontrolltexten anges att utrustning som enbart används för att upptäcka metallföremål och som inte gör skillnad på minor och andra metallföremål inte omfattas av kontroll. Minsökare 2 må heta minsökare, men är de facto en metalldetektor som kan upptäcka små mängder metall. Minsökaren kan inte göra skillnad på den metall som detekteras, och kan därmed lika gärna slår larm för en spik som för en mina.

Det finns ingen automatik med vilken minsökaren själv kan avgöra om den signal som avges vid detektion av metallföremål härstammar från en mina eller ett annat metallföremål. Eftersom utrustningen är en metalldetektor går det inte att anse att produkten är särskilt utformad för aktiviteten detektion av minor enligt ML4 b) 2 a).

Tillämpliga bestämmelser

Vad som utgör krigsmateriel framgår av del A i bilagan till förordningen (1992:1303) om krigsmateriel, krigsmaterielförteckningen. Aktuell krigsmaterielförteckning är SFS 2018:73. Den för ärendet tillämpliga kategorin är ML4 b).

ML4 Bomber, torpeder, raketer, robotar, andra anordningar och laddningar med sprängverkan samt tillhörande utrustning och tillbehör, enligt följande, och särskilt utformade komponenter för sådana:

- b) Utrustning som har samtliga följande egenskaper:
 - 1. Särskilt utformade för militär användning, och
 - 2. Särskilt utformad för 'aktiviteter' kopplade till något av följande:
- a) utrustning enligt ML4 a, eller
- b) improviserade sprängladdningar (IED).

Teknisk anmärkning

I ML4.b.2 avses med 'aktiviteter' hantering, avfyrning, läggning, övervakning, avlossning, detonering, aktivering, strömförsörjning med engångseffekt, vilseledning, störning, svepning, detektering, desarmering eller bortskaffande.

Not 2: ML4 b omfattar inte bärbar utrustning som enbart används för att upptäcka metallföremål och som inte gör skillnad på minor och andra metallföremål.

Bedömning

Frågan i ärendet är om den aktuella minsökaren utgör krigsmateriel.

För att en minsökare ska omfattas av kontroll enligt ML4 b) krävs att den dels är särskilt utformad för militär användning, dels är särskilt utformad för aktiviteter kopplade till bl.a. utrustning enligt ML4 a. Båda dessa kriterier behöver vara uppfyllda.

Vid handläggningen av ärendet har handläggare vid FMV att produkten är utformad efter militära specifikationer. Minsökaren är således särskilt utformad för militär användning. Det första kriteriet är därmed uppfyllt.

Vidare är det en produkt som är utformad för detektion av minor. Minor omfattas av kontroll av ML4 a). Den aktuella minsökaren därmed även särskilt utformad för aktivitet kopplade till utrustning enligt ML4 a).

I not 2 till ML4 b) anges emellertid att sådan utrustning som används för att upptäcka metallföremål, men som inte kan göra en distinktion mellan minor och andra metallföremål inte omfattas av kontroll. FMV har uppgett att den aktuella minsökaren inte kan göra skillnad på minor och andra metallföremål.

I broschyren från tillverkaren av produkten anges att minsökaren kan känna av små mängder metall. I FMV:s instruktionsbok anges att minsökaren känner närvaron av metallföremål. Detta visar att minsökaren kan detektera metallföremål. Det finns inga

uppgifter som visar att minsökaren har förmåga att särskilt detektera minor eller vissa typer av metaller som finns i minor.

Mot bakgrund av denna information gör ISP bedömningen att Minsökare 2B/T inte kan göra skillnad på minor och andra metallföremål. Minsökaren är således undantagen kontroll enligt not 2 till ML4 b). Minsökare 2B/T utgör därmed inte krigsmateriel.

ISP:s besked

ISP bedömer att Minsökare 2B/T inte utgör krigsmateriel.

Carl Johan Wieslander
Tf. generaldirektör